

Dosarul nr. 1ra-2292/21
1-18159026-01-1ra-28122021

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

06 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Bogatu Dragoș în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Leon Rodion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 29.05.2018 – 15.10.2019;

Instanța de apel: 07.11.2019 – 26.10.2021;

Instanța de recurs: 28.12.2021 – 06.06.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 octombrie 2019, Leon Rodion a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 155 și 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

2. Potrivit rechizitoriului Leon Rodion a fost învinuit în aceea că la 04 aprilie 2018, aproximativ ora 21:00, aflându-se în ascensorul blocului locativ situat pe str. xxxxx, mun. Chișinău, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient suvenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă, a stopat ascensorul și brusc a strâns-o puternic cu mâna de gât pe Vicol Tatiana, continuând să sugrume timp de câteva minute. În timp ce partea vătămată încerca să se elibereze din mâinile atacatorului, ultimul o amenința atât fizic, cât și verbal cu moartea, creându-i părții vătămate o stare de angoasă profundă, existând pericolul real, direct și iminent al realizării acestei amenințări.

Acțiunile lui Leon Rodion au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 155 Cod penal, *amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei*

amenințări.

Tot el, în aceleași circumstanțe, la aceeași dată și aproximativ la aceeași oră, având intenții huliganice, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive preexistente, în timp ce Vicol Tatiana încerca să se elibereze din mâniile atacatorului, ultimul i-a aplicat două lovituri cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i dureri fizice puternice, înjosindu-i onoarea și demnitatea persoanei, după care s-a eschivat de la fața locului într-o direcție necunoscută.

Acțiunile lui Leon Rodion au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Leon Rodion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal, la 2 ani închisoare, și în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită lui Leon Rodion, pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță în mod arbitrar a apreciat probele administrate în cadrul ședințelor de judecată de către partea acuzării, nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana și nu le-a apreciat corespunzător conform art. 6 CEDO.

Astfel, consideră că prima instanță a ignorat probele prezentate de către partea acuzării și s-a limitat doar la declarațiile inculpatului Leon Rodion, care în cadrul ședinței de judecată a dat declarații contradictorii cu cele de la faza urmăririi penale, și sunt lipsite de suport probatoriu, din care motiv a precizat că instanța de judecată a încălcat dreptul părții vătămate Vicol Tatiana la o instanță imparțială, prevăzut de art. 19 Cod de procedură penală.

De asemenea, partea acuzării a menționat că la adoptarea sentinței, prima instanță a supus analizei declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana, argumentând că există discrepanțe în ceea ce privește gradul de percepție a amenințării de către victimă.

În acest context, a susținut că atât la urmărirea penală, precum și în cadrul instanței de judecată, partea vătămată a declarat că în momentul când Leon Rodion o strangula de gât, acesta îi comunica – „taci dacă vrei sa traiești”.

Prin urmare, partea acuzării a precizat că circumstanțele care au fost constatate prin declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana, nu corespund cu concluziile primei instanțe, care arbitrar a ajuns la concluzia că pericolul sau amenințarea nu a fost percepută ca reală de către victimă.

Mai mult, a indicat că prima instanță a apreciat faptul dacă amenințarea a fost reală pentru victimă, în sensul art. 155 Codul penal, astfel indicând că dacă „Leon Rodion nu a avut asupra sa arme, atunci această amenințare nu poate fi reală”. Însă, a menționat acuzarea că potrivit practicii judiciare, amenințarea în sine presupune că figurantul întreprinde acțiuni cu caracter violent față de victimă manifestate inclusiv prin strangulare, îmbrânciri, piedici, aplicarea loviturilor, care în esență nu cauzează prejudiciu sănătății.

Partea vătămată a declarat că a fost strangulată timp de câteva minute în ascensor, fiind amenințată de mai multe ori atât verbal, precum și fizic cu moartea, iar de la insuficiență de aer, aceasta era pe punctul de a-și pierde cunoștința. Mai mult, în momentul când a reușit să iasă din mâinile atacatorului, ultima a fost lovită cu pumnul în regiunea capului, de câteva ori.

Consideră partea acuzării, că prima instanță făcând uz de principiul – dincolo de un dubiu rezonabil, a stabilit că ascensorul nu este un loc unde putea fi săvârșit un omor, menționând că ascensorul este un loc habitual, iluminat și astfel omorul nu putea fi săvârșit.

În opinia părții acuzării, instanța de judecată urma să rețină și ora când a avut loc atacul, aproximativ ora 21:00, precum și starea în care se afla Leon Rodion, or, atât inculpatul, precum și martorii au confirmat că în ziua incidentului, acesta venea de la o zi de naștere unde a servit băuturi alcoolice.

Referitor la componența de infracțiune prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, partea acuzării a indicat că în acest sens, prima instanță a reținut faptul că agresorul nu a avut intenția de a tulbura ordinea publică, întrucât îi zicea victimei să tacă. Astfel, consideră acuzarea că instanța de judecată se contrazice în sentință, indicând că agresorul în momentul strangulării îi zicea victimei că vrea să locuiască împreună cu ea, însă potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate, rezultă că agresorul îi zicea să tacă.

Prin urmare, partea acuzării a indicat că instanța de judecată nu a luat în considerație recomandările Hotărârii explicative a Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19 iunie 2006 privind practica judiciară în cauzele de huliganism, or, se reține că în momentul când s-a deschis ușa ascensorului, Leon Rodion fiind disperat că nu-și poate duce intențiile până la capăt, de faptul că victima opunea rezistență activă pentru a se elibera din mâinile acestuia, admitând în mod conștient că ultima poate să strige de frică, ceea ce de fapt aceasta a făcut, i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului, deja fiind pe holul etajului. Strigătele au fost auzite de către mai mulți vecini care au ieșit în coridor pentru a vedea ce se întâmplă, inclusiv și martorul Cuciuc Victoria, care este medic după profesie, a ieșit în hol din cauza strigătelor înspăimântătoare ale victimei, de la câteva etaje mai jos. Cert este faptul că strigătul a fost puternic, deoarece s-a auzit până la etajul nr. 9, unde de fapt locuiește martorul.

Astfel, partea acuzării a menționat că prima instanță contradictoriu a conchis că nu există nici o acțiune din partea lui Leon Rodion în vederea constatării modalității de tulburare a ordinii publice.

Totodată, a mai precizat că instanța de judecată în mod contradictoriu a constatat și faptul că dacă acțiunile inculpatului au fost calificate conform art. 155 Cod penal, rezultă că acestea nu urmează a fi calificate și în baza art. 287 Cod penal, or, prima instanță inițial a stabilit că acțiunile inculpatului nu se încadrează în prevederile art. 155 Cod penal, iar ulterior contradictoriu a concluzionat că acestea întrunesc elementele componente ale infracțiunilor incriminate inculpatului.

În acest context, partea acuzării a conchis că potrivit actului de învinuire, infracțiunile incriminate inculpatului sunt delimitate clar, fiind indicate intervalele de timp diferite și intenția făptuitorului de a săvârși actul de huliganism.

Așadar, acuzarea a precizat că contrar art. 6 CEDO, prima instanță nu a argumentat suficient în sentință referitor la componența infracțiunilor incriminate inculpatului Leon Rodion.

Suplimentar, a mai menționat partea acuzării că în privința inculpatului Leon Rodion, pe rolul instanței de judecată există o altă cauză penală în baza art. 171 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Leon Rodion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea din contul lui Leon Rodion în beneficiul părții vătămate Vicol Tatiana, suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, nu a luat în considerație prevederile art. 101 Cod de procedură penală, și greșit a ajuns la concluzia de a-l achita pe Leon Rodion.

Astfel, analizând și apreciind probele, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că:

Leon Rodion, la 04 aprilie 2018, aproximativ ora 21:00, aflându-se în ascensorul blocului locativ situat pe str. xxxxx, mun. Chișinău, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă, a stopat ascensorul și brusc a strâns-o puternic cu mâna de gât pe Vicol Tatiana, continuând să o sugrume timp de câteva minute. În timp ce partea vătămată încerca să se elibereze din mâinile atacatorului, ultimul o amenința atât fizic, cât și verbal cu moartea, creându-i părții vătămate o stare de angoasă profundă, existând pericolul real, direct și iminent al realizării acestei

amenințări. În timp ce Vicol Tatiana încerca să se elibereze din mâniile atacatorului, în urma strigătului de ajutor, ultimul i-a aplicat două lovituri cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i dureri fizice puternice, după care s-a eschivat de la fața locului într-o direcție necunoscută.

În acest context, instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale intenționate Leon Rodion a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 155 Cod penal, *amenințare cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări*.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că deși inculpatul Leon Rodion nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia se dovedește integral prin cumulul de probe administrate la materialele cauzei, cercetate în cadrul primei instanțe și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și anume: declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana; declarațiile martorului Patrașcu Eugeniu; procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018 (f.d.53-55, vol.I).

Instanța de apel a stabilit că vina inculpatului Leon Rodion în săvârșirea infracțiunii de amenințare cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, a fost demonstrată și acțiunile acestuia just au fost calificate în temeiul art. 155 Cod penal, iar personalitatea acestuia fiind susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

Prin acțiunile sale, inculpatul Leon Rodion a atentat la libertatea psihică a părții vătămate Vicol Tatiana, în speță fiind stabilit faptul că inculpatul, la 04 aprilie 2018, aproximativ ora 21:00, aflându-se în ascensorul blocului locativ situat pe str. xxxxx, mun. Chișinău, a stopat ascensorul și brusc a strâns-o puternic cu mâna de gât pe Vicol Tatiana, continuând să o sugrume timp de câteva minute. În timp ce partea vătămată încerca să se elibereze din mâinile atacatorului, ultimul îi repeta în șoaptă pentru a nu fi auzit, să tacă dacă vrea să trăiască.

Instanța de apel a precizat că inculpatul i-a creat părții vătămate Vicol Tatiana o stare de angoasă profundă, totodată existând pericolul real, direct și iminent al realizării acestei acțiuni dat fiind faptul că inculpatul Leon Rodion continua să o sugrume pe partea vătămată.

Analizând circumstanțele în care a avut loc acțiunea, conținutul declarațiilor și gesturile făptuitorului, instanța de apel a conchis că fapta inculpatului întrunește cele două condiții cumulative pentru existența pericolului de a fi realizată amenințarea cu omor, circumstanță ce constituie semnul obligatoriu care reprezintă latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal. Mai mult, amenințarea în mod obiectiv putea fi realizată, odată ce inculpatul Leon Rodion sugruma partea vătămată Vicol Tatiana.

Instanța de apel a reținut că infracțiunea se consideră consumată din momentul comunicării victimei, a intenției de a o omorî sau de a-i cauza o

vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, iar victima a perceput această amenințare ca fiind reală, ceea ce s-a constatat la caz.

Cu referire la latura subiectivă, instanța de apel a reținut că în speță, inculpatul Leon Rodion, a săvârșit infracțiunea prin intenție directă, conștientizând că prin sugrumarea victimei aceasta cu siguranță o va percepe ca reală și va tăcea dacă vrea să trăiască așa cum îi repeta acesta în timp ce o strângea de gât.

Subiect al infracțiunii este persoana fizică responsabilă, care a atins vârsta de 16 ani, la caz, Leon Rodion în momentul săvârșirii infracțiunii la 04 aprilie 2018, avea împlinită vârsta de 24 ani.

Așadar, instanța de apel a conchis că fapta infracțională de amenințare cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări săvârșită de către inculpatul Leon Rodion, a fost comisă cu intenție directă, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii.

Mai mult, instanța de apel a evidențiat că infracțiunea de amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, absoarbe prin conținutul său infracțiunea de huliganism, respectiv calificarea suplimentară a acțiunilor făptuitorilor în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, nu este necesară.

În cazul concurenței normelor, va fi aplicabilă doar una din ele, cea care reflectă mai bine cele săvârșite. Reținerea la calificare a ambelor norme concurente ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru una și aceeași faptă, stipulat la alin. (2) art. 7 Cod penal. Art. 155 Cod penal constituie o normă-întreg în raport cu norma de la art. 287 Cod penal – normă-parte, care este absorbită de prima.

În acest context, instanța de apel a conchis că invocarea suplimentară a normei de la art. 155 Cod penal, ar însemna reținerea la calificare de două ori a aceleiași fapte de amenințare cu aplicarea violenței, ca parte a unei infracțiuni și ca infracțiune distinctă.

Cu referire la argumentele primei instanțe care au stat la baza sentinței de achitare, instanța de apel a conchis că deși instanța a analizat prin cumul toate probele prezentate de către partea acuzării, a oferit o interpretare eronată acestora, ajungând greșit la concluzia de a-l achita pe inculpatul Leon Rodion privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a precizat că prima instanță întemeiat a reținut că art. 287 Cod penal este absorbit de art. 155 Cod penal, însă greșit a concluzionat de a-l achita pe inculpatul Leon Rodion.

Instanța de apel a constatat că pentru a fi dovedită vinovăția inculpatului privind săvârșirea infracțiunii de amenințare cu omor, sunt pertinente declarațiile părții vătămate, procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, în care este indicat că partea vătămată îl recunoaște pe Leon Rodion, ca fiind persoana care a agresat-o în ascensor la 04 aprilie 2018 (f.d.53-55, vol.I), precum și declarațiile martorilor.

Astfel, instanța de apel a stabilit că inculpatul Leon Rodion a fost

recunoscut de partea vătămată ca fiind persoana care a atacat-o în interiorul liftului, iar după părăsirea locului incidentului și după anunțarea organelor de drept, Leon Rodion a fost reținut și prezentat părții vătămate, care l-a recunoscut, fapt confirmat inclusiv în ședința instanței de apel.

Deci, Leon Rodion fiind persoana care a săvârșit fapta prejudiciabilă în afara oricăror dubii.

Referitor la argumentele inculpatului că ar fi fost la o zi de naștere, la o distanță de 10 km, instanța de apel a menționat că acestea nu se supun cărorva dubii, or, inculpatul a fost reținut de către organele de drept în scurt timp și în apropiere de locul incidentului, astfel precizând că prima instanță greșit a concluzionat asupra nevinovăției inculpatului Leon Rodion, și neîntemeiat a reținut faptul că acesta nu este pasibil răspunderii penale pentru fapta infracțională săvârșită cu intenție directă.

În ceea ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, careva circumstanțe atenuante sau agravante în temeiul art. 76-77 Cod penal, nu au fost stabilite, și ținând cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, care conform prevederilor art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de personalitatea infractorului, că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, de faptul că nu are antecedente penale, instanța a conchis că pentru corectarea și reeducarea inculpatului Leon Rodion, urmează să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

Referitor la acțiunea civilă, reținând prevederile art. 219 alin. (1)-(4), 220 alin. (1), (2) Codul de procedură penală, art. 1422 alin. (1) Cod civil (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), instanța de apel a concluzionat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vicol Tatiana, privind încasarea prejudiciului moral din contul inculpatului, urmează a fi admisă parțial, și anume în sumă de 20 000 lei.

5. Avocatul Bogatu Dragoș în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului menționează, că decizia instanței de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, or, reținând declarațiile inculpatului, părții vătămate și ale martorului Petrașcu Eugeniu, instanța nu le-a apreciat și nu a indicat relevanța acestora pentru cauza penală, precum și forța probatorie în susținerea unei hotărâri de condamnare în privința lui Leon Rodion. Instanța de apel nu și-a motivat concluzia potrivit căreia prima instanță greșit a interpretat probele.

Astfel, susține partea apărării că declarațiile părții vătămate de la faza urmăririi penale, se contrazic cu declarațiile acesteia date în cadrul instanței de apel, din care motiv consideră că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic și nu pot fi reținute ca probe la adoptarea unei hotărâri de condamnare.

Mai indică că organul de urmărire penală a avut posibilitatea să-l prezinte pe inculpatul Leon Rodion, pentru recunoaștere, pe viu, fapt ce atestă că procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, este o probă obținută cu încălcarea art. 94 alin. (1) pct. 8) Codul de procedură penală.

De asemenea, precizează partea apărării că instanța de apel nu a precizat care martori ar proba vinovăția lui Leon Rodion în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, în cadrul procesului penal de învinuire a lui Leon Rodion, au fost audiați 6 martori și anume: Petrașcu Eugeniu, Cuciuc Victoria, Vartic Pavel, Dodon Nicolae, Gîncescu Ion și Haruta Mihail.

În acest context, referitor la martorul Cuciuc Victoria, indică apărarea că prima instanță s-a expus prin sentință, or, declarațiile acesteia în coroborare cu declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana, atestă faptul că Cuciuc Victoria este un martor indirect, ce furnizează informații nu asupra unor fapte sau împrejurări percepute din sursa originală, dar dintr-o sursă derivată, apreciată subiectiv care nu a văzut sau auzit momentul în care partea vătămată ar fi fost amenințată, aceasta comunicând ce a auzit de la partea vătămată, precum că ultima ar fi fost hărțuită de o persoană de gen masculin în ascensor.

Martorul Cuciuc Victoria nu menționează faptul că Vicol Tatiana ar fi fost amenințată cu moartea, reiterând că partea vătămată în acel moment era speriată, însă nu a confirmat cu certitudine că aceasta ar fi perceput ca fiind reală amenințarea cu moartea sau cu vătămarea gravă a integrității corporale. Mai mult, din spusele părții vătămate, martorul Cuciuc Victoria a înțeles că agresorul dorea să concubineze cu victima.

Totodată, precizează că situația cu martorul Petrașcu Eugeniu este similară cu al martorului Cuciuc Victoria, la fel fiind un martor indirect și care nu a fost prezent la pretinsul atac din ascensor.

În ceea ce privește martorii Vartic Pavel, Dodon Nicolae, Gîncescu Ion și Haruța Mihail, aceștia au confirmat faptul că în momentul săvârșirii pretinsului atac, Leon Rodion se afla la o zi de naștere pe teritoriul pieței de materiale de construcții „Domus”, amplasată în Chișinău, str. Calea Basarabiei, 2, adică la aproximativ 10 km distanță de blocul locativ din str. Deleanu, 3/3.

Mai mult, susține că potrivit raportului inspectorului Petrașcu Eugeniu (f.d.16, vol.I), Leon Rodion a fost stopat la 22:30, adică la mai mult de o oră după pretinsul atac, fapt ce atestă că ultimul a venit în sect. Buiucani după ora 22:00 și nu se putea afla la ora 21:00 în str. Deleanu, întrucât la acel moment era la evenimentul din piața „Domus”.

Astfel, consideră apărarea că învinuirea înaintată lui Leon Rodion, se bazează doar pe presupuneri, fiind reținute doar declarațiile victimei

Vicol Tatiana, care diferă de la o etapă la alta a procesului. Prin urmare, partea apărării invocă jurisprudența CtEDO – cauza *Barbera, Messegue și Jabardo c. Spaniei*.

De asemenea, precizează că contrar art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, instanța de apel fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor și probelor invocate de partea apărării, aceasta a ignorat prevederile legale, iar soluția contestată nefiind una motivată, care condiționează dreptul la un proces echitabil, ce presupune obligația instanței de a-și motiva soluția sa.

În concluzie, indică partea apărării că la caz, nu sunt întrunite elementele componente ale infracțiunii.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia procurorului, la caz s-au stabilit toate elementele infracțiunii incriminate inculpatului, precum și vinovăția acestuia, iar instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt, motivându-și soluția prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate în cadrul judecării cauzei, acestea fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

În conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu

prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. *Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.*

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, partea apărării își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau acesta este expus neclar, precum și 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit, constată că această instanță, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, comițând erori de drept care au afectat hotărârea emisă, astfel stabilindu-se incidența temeiurilor de casare invocate de către partea apărării.

Cu referire la sentința primei instanțe, Colegiul penal lărgit precizează că aceasta a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 384 alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1)-4), 394 alin. (3) Cod de procedură penală, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Așadar, din materialele cauzei penale rezultă că potrivit rechizitoriului, inculpatul Leon Rodion a fost învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 155 Cod penal, *amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări*, și art. 287 alin. (1) Cod penal, *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

Potrivit sentinței primei instanțe, Leon Rodion a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 155, 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

La caz, Colegiul penal lărgit constată că sentința primei instanțe este una

contradictorie sub aspectul motivării temeiului de achitare, în contextul în care deși instanța conchide că inculpatul Leon Rodion urmează să fie achitat din motiv că *faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii*, totuși în descriptivul sentinței aceasta constată că *„învinuirea înaintată inculpatului Leon Rodion, în baza art. 155, 287 alin. (1) Cod penal, nu s-a confirmat”, „...vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin totalitatea probelor administrate, care incorect au fost apreciate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor”*.

De asemenea, prima instanță în motivarea sentinței a reținut pe de o parte că în speță, probele administrate la materialele cauzei penale, nu confirmă intenția făptuitorului de amenințare a părții vătămate cu omor sau cu vătămarea gravă a integrității corporale, sub aspectul temeiului de achitare ce se circumscrie prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, însă pe de altă parte aceasta argumentează că *„...procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, în care este indicat că partea vătămată îl recunoaște pe Leon Rodion ca fiind persoana care a agresat-o în ascensor la 04 aprilie 2018, instanța îl apreciază critic, din motiv că Leon Rodion a fost prezentat spre recunoaștere părții vătămate contrar prevederilor art. 116 Cod de procedură penală”, „...procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, nu poate fi pus la baza sentinței și nu poate constitui în calitate de probă la examinarea cauzei”*, ceea ce impune o altă concluzie asupra temeiului de achitare din cele prevăzute la art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală, or, motivarea sentinței primei instanțe este lipsită de coerență.

Prin urmare, se reține că sentința primei instanțe conține o motivare divergentă în raport cu soluția de achitare a inculpatului de sub învinuirea înaintată în baza art. 155 Cod penal, deoarece din cercetarea probelor administrate, deși prima instanță constată că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, ulterior conchide că în urma aprecierii obiective a probatoriului administrat, există dubii esențiale în privința vinovăției inculpatului Leon Rodion, în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Mai mult, nu este clară nici concluzia primei instanțe potrivit căreia deși a enunțat că Leon Rodion urmează să fie achitat și de învinuirea înaintată în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, însă totodată argumentează că norma de la art. 155 Cod penal, este normă-întreg în raport cu norma de la art. 287 Cod penal, normă-parte, care este absorbită de prima, astfel concluzionând că invocarea suplimentară a normei de la art. 155 Cod penal, ar însemna reținerea la calificare de două ori a aceleiași fapte de amenințare cu aplicarea violenței. În cazul concurenței, va fi aplicabilă doar una din ele, cea care reflectă mai bine cele comise.

Cu referire la prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de recurs ține să evidențieze, că sentința instanței de judecată trebuie

să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform practicii judiciare, sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea. Se exclude expunerea evenimentelor ce nu se referă la cauza judecată, folosirea formulărilor inexacte, prescurtărilor și cuvintelor inadmisibile în documentele oficiale.

Având în vedere cele constatate mai sus, Colegiul penal lărgit conchide, că nu pot fi admise argumentele recursului cu privire la necesitatea menținerii sentinței primei instanțe, în contextul în care aceasta conține o argumentare divergentă și insuficientă, or, sentința este actul judiciar care impune întrunirea condițiilor de legalitate și temeinicie, aceasta urmând a fi motivată și bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

Totodată, verificând decizia instanței de apel în raport cu argumentele recursului ordinar, Colegiul penal lărgit reține că nici această hotărâre nu corespunde prevederilor legii procesuale, și în consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Potrivit, art. 385 alin. (1) pct. 1), 2), 3) Cod de procedură penală, printre altele chestiuni, instanța de judecată la adoptarea sentinței, soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, ghidându-se de regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1, urma să soluționeze anume consecutiv chestiunile stipulate de art. 385 alin. (1) pct. 1), 2), 3) Cod de procedură penală, însă acest aspect nu a fost elucidat și constatat complet, instanța examinând superficial materialul probator în raport cu circumstanțele cauzei și inclusiv cu soluția primei instanțe ce a fost întemeiată pe prevederile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a trecut cu vederea respectivele aspecte esențiale pentru procesul penal, cu toate că fiind investită cu atribuții de judecare a cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, în speță după o sentință de achitare, aceasta urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate.

Potrivit art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța de fond,

care cerințe ale Legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel. Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Analizând decizia atacată sub aspectul dat, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel argumentându-și soluția de condamnare a inculpatului Leon Rodion, în baza art. 155 Cod penal, a reținut declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana, declarațiile martorilor, precum și procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, probe în baza cărora și prima instanță și-a fundamentat soluția de achitare a inculpatului.

În acest context, Colegiul penal lărgit relevă că deși instanța de apel a expus o motivare în sensul admiterii în calitate de probe a procesului-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, declarațiile părții vătămate Vicol Tatiana și declarațiile martorilor, indicând că *„...întru dovedirea vinovăției inculpatului privind săvârșirea infracțiunii de amenințare cu omor, sunt pertinente declarațiile părții vătămate, procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, în care este indicat că partea vătămată îl recunoaște pe Leon Rodion, ca fiind persoana care a agresat-o în ascensor la 04 aprilie 2018 (f.d.53-55), precum și declarațiile martorilor. Astfel, Colegiul penal a constatat că inculpatul Leon Rodion a fost recunoscut de partea vătămată ca fiind persoana care a atacat-o în interiorul liftului, după părăsirea locului incidentului și după anunțarea organelor de drept, Leon Rodion a fost reținut și prezentat părții vătămate, care l-a recunoscut, fapt confirmat inclusiv în ședința instanței de apel”*, totuși aceasta nu a oferit o argumentare prin prisma prevederilor legale relevante în raport cu constatările primei instanțe care a descris întreg procesul de excludere a procesului-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018 și care a criticat declarațiile părții vătămate, în coroborare cu declarațiile martorilor.

Or, prima instanță a apreciat critic procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 mai 2018, motivând că Leon Rodion a fost prezentat spre recunoaștere părții vătămate contrar prevederilor art. 116 Cod de procedură penală.

Mai mult, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 26 octombrie 2021 (f.d.205, vol.I), instanța de recurs constată că chestiunea cu privire la admisibilitatea probei despre recunoașterea inculpatului Leon Rodion, a fost abordată și de către partea apărării Bogatu Dragoș, care a susținut că *„... inițial partea vătămată nu l-a cunoscut pe Leon Rodion...”*.

De asemenea, la argumentarea concluziei privind vinovăția inculpatului Leon Rodion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, instanța de apel a reținut și declarațiile martorului Patrașcu Eugeniu, însă care nu au

fost supuse aprecierii și coroborării cu celelalte probe.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că potrivit dispozitivului deciziei instanței de apel s-a decis „*Admite apelul procurorului, casează total sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 octombrie 2019, privind-l pe Leon Rodion, și pronunță în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Pe Leon Rodion a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal și a-i aplica o pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis*”.

Însă, deși instanța de apel potrivit dispozitivului a decis casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Leon Rodion, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, totuși instanța de apel nu a expus o soluție și pentru învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit remarcă și faptul că decizia instanței de apel în partea învinuirii inculpatului Leon Rodion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, nici nu conține o analiză și expunere a argumentelor în acest sens, instanța de apel limitându-se doar să transcrie concluzia vagă și neclară, preluată din sentința primei instanțe, și anume că „... *infracțiunea de amenințare cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, absoarbe prin conținutul său infracțiunea de huliganism, respectiv calificarea suplimentară a acțiunilor făptuitorului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, nu este necesară.*”, „... *art. 155 Cod penal, constituie o normă-întreg în raport cu norma de la art. 287 Cod penal, normă-parte, care este absorbită de prima.*”

Or, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile Codului de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

În concluzie, Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, inclusiv prin prisma argumentelor expuse de recurent cu temeiurile de drept invocate, reține că decizia instanței de apel este afectată de erorile prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să aprecieze

conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93-95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Bogatu Dragoș în numele Leon Rodion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Leon Rodion xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Leon Rodion xxxxx urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsa cu închisoare sau în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arestare preventivă, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **05 august 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor